

Bárdos Zoltán

NUKLEÁRISBALESET-ELHÁRÍTÁSI FELADATOK A MAGYAR HONVÉDSÉG RÉSZVÉTELÉVEL

Absztrakt

A nukleáris energia békéscélú felhasználása fontos szerepet játszik az energiamixben, fenntartható módon illeszthető a jövőnkbe, azonban szigorú ellenőrzés alatt kell tartani. Felügyeletét nemzetközi előírások nemzeti struktúrában történő adaptálásával szükséges szabályozni. Az atomenergia békés célokra való felhasználása során esetlegesen bekövetkező radiológiai, vagy nukleáris események elhárítására való felkészülésről, a bekövetkezett esemény következményeinek csökkentéséről és megszüntetéséről az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Rendszer (a továbbiakban: ONER) gondoskodik. Hazánk a nukleáris létesítmények balesetére felkészített és megfelelően begyakorolt Országos nukleárisbaleset-elhárítási intézkedési tervvel rendelkezik (továbbiakban: OBEIT). Az ONER-ben és az OBEIT-ben foglalt feladatok: a nukleáris veszélyhelyzet elleni védekezés tervezése, irányítása és a végrehajtásának összehangolása kormány szintű feladat. Ebben a feladatrendszerben a Magyar Honvédség speciális képességeinek alkalmazása – a Honvédelmi Katasztrófavédelmi Rendszerben – elengedhetetlen.

Kulcsszavak: atomenergia, békés célú felhasználás, nukleárisbaleset-elhárítás, intézkedési terv, HKR

NUCLEAR ACCIDENT PREVENTION WITH THE PARTICIPATION OF THE HUNGARIAN DEFENCE FORCES

Abstract

The peaceful use of nuclear energy plays an important role in the energy mix. It can be implemented in a sustainable way in the future, but it has to be kept strictly under control. The supervision should be adapted to the national structure in accordance with the international regulations. Preparation is necessary for the prevention of the radiological and nuclear events that might occur during the peaceful usage of the nuclear energy. The National Nuclear Emergency Response System (hereafter referred to as 'NERS') ensures the mitigation and abolition of these events and their outcomes. Hungary has a National Nuclear Emergency Response Plan (hereafter referred to as 'NERP') that is prepared for the cases of accidents in nuclear facilities. Tasks corresponding to 'NERS' and 'NERP' shall be performed by governmental coordination such as planning, commanding and executing the protection activities in case of a nuclear emergency. In this system the utilization of the Hungarian Defence Forces' capabilities –within the framework of the Defence System for Disaster Management - is indispensable.

Key words: nuclear energy, peaceful use, nuclear accidents prevention, action plan, DSDM

1. BEVEZETŐ

Magyarország az 1997. évi I. törvénnyel hirdette ki, a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség keretében Bécsben, 1994. szeptember 20-án létrejött Nukleáris Biztonsági Egyezményt, mely szerint az egyezményben részes minden tagállamnak rendelkeznie kell nukleáris létesítmények balesetére felkészített és megfelelően begyakorolt nukleárisbaleset-elhárítási intézkedési

tervvel¹. Ezzel összhangban az atomenergiáról szóló törvény alapján² az atomenergia alkalmazójának lehetőségeit meghaladó intézkedéseket az országos nukleárisbaleset-elhárítási intézkedési tervben kell megtervezni a külön jogszabályban meghatározottak szerint. [1] [2]

Az atomtörvény végrehajtási rendeleteként kiadott, az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Rendszerről (ONER) szóló Korm. rendelet³ szerint – a területi veszélyelhárítási terv részeként – a Megyei Védelmi Bizottság saját, az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Intézkedési Terv (OBEIT) rendelkezéseivel összhangban lévő területi nukleárisbaleset-elhárítási intézkedési tervet készít és naprakészen tart. A 167/2010 (V.11.) Korm. rendelet 1. § (1) szerint: „Az atomenergia békés célokra való felhasználása során bekövetkező radiológiai, nukleáris események elhárítására való felkészülésről, a bekövetkezett esemény következményeinek csökkentéséről, megszüntetéséről az országos nukleárisbaleset-elhárítási rendszer gondoskodik”. [3]

Felelősség és irányítás

Az atomenergiáról szóló törvény⁴ szerint: „Az atomenergia alkalmazásával összefüggő, a közbiztonság és belső rend biztosítását szolgáló rendészeti és fizikai védelmi feladatokat a rendészetért felelős miniszter, a tűzvédelmi, polgári védelmi és nukleárisbaleset-elhárítási feladatokat a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter látja el.” [2]

Az előzőekből adódik, hogy az ONER és a nukleáris veszélyhelyzet elleni védekezés tervezése, irányítása és a végrehajtásának összehangolása kormány szintű feladat. A védelmi igazgatás rendszerében a kormány a 1150/2012. (V. 15.) Korm. határozattal létrehozta a Katasztrófavédelmi Koordinációs Tárcaközi Bizottságot⁵. [4] Az ONER irányításával kapcsolatos feladatokat a kormányzati koordinációs szerv, a Katasztrófavédelmi Koordinációs

¹ 1997. évi I. törvény a nukleáris biztonságról a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség keretében Bécsben, 1994. szeptember 20-án létrejött Egyezmény kihirdetéséről

² 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról 44. §

³ 167/2010. (V.11.) Korm. rendelet az országos nukleárisbaleset-elhárítási rendszerről 13. § c) pontja

⁴ 1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról 22 §

⁵ 1150/2012. (V. 15.) Korm. határozat a Katasztrófavédelmi Koordinációs Tárcaközi Bizottságot létrehozásáról, valamint szervezeti és működési rendjének meghatározásáról 1. pont

Tárcaközi Bizottság (továbbiakban: KKB) látja el, amely a Kormány katasztrófavédelemmel összefüggő döntéseinek előkészítését és a védekezéssel kapcsolatos feladatok ágazati összehangolását végző szerve⁶. Az ONER-nek különböző működési állapotai vannak megváltoztatását az Országos Atomenergia Hivatal (a továbbiakban: OAH) főigazgatójának a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF) főigazgatója útján tett kezdeményezésére a Belügyminiszter rendeli el⁷. A biztonságot kedvezőtlenül befolyásoló és a lakosság nem tervezett sugárterhelését előidéző esemény következtében a nukleárisbaleset-elhárítási veszélyhelyzet kihirdetésére vagy annak megszüntetésére a kormányzati koordinációs szerv elnöke tesz javaslatot a Kormány számára⁸.

Az ONER felépítéséről és feladatairól a 167/2010. (V. 11.) Korm. rendelet rendelkezik:

Az ONER fogalmának meghatározása mindenképpen szükséges a továbblépés előtt: „a lakosság nem tervezett sugárterhelését előidéző események megelőzésében, az ilyen esemény következményeinek csökkentésében és megszüntetésében érintett központi, ágazati, területi és helyi szintű szervek és szervezetek összessége”⁹.

Az OBEIT alapvetően a Paks területén lévő nukleáris létesítmény esetleges rendellenes üzemelése során a környezetet, a lakosságot és az anyagi javakat veszélyeztető radioaktív anyagok kiszabadulásával járó nukleáris baleset hatásainak csökkentése, következményeinek felszámolása érdekében készült. Hivatott kezelni azonban az ország területét esetlegesen érintő más nukleáris veszélyeztetés elleni védekezés feladatait is, mint a nukleáris anyagok szállítása, határokon átnyúló veszélyeztetés, egyéb radiológiai veszélyhelyzetek, radiológiai balesetek, elveszett, vagy ellopott sugárforrások, műholdak visszatérése, megnövekedett sugárzási szint.

[5] Nukleáris veszélyhelyzetben a baleset elhárítása érdekében szükségessé váló, az atomenergia alkalmazójának lehetőségeit meghaladó intézkedések végrehajtása az államigazgatási szervek, a védekezéssel kapcsolatos feladatok ágazati összehangolása a KKB felelőssége. Az ONER-ben érintett államigazgatási szervek három szintre tagozódnak –

⁶ 167/2010. (V.11.) Korm. rendelet az országos nukleárisbaleset-elhárítási rendszerről 3. § (1) bekezdés

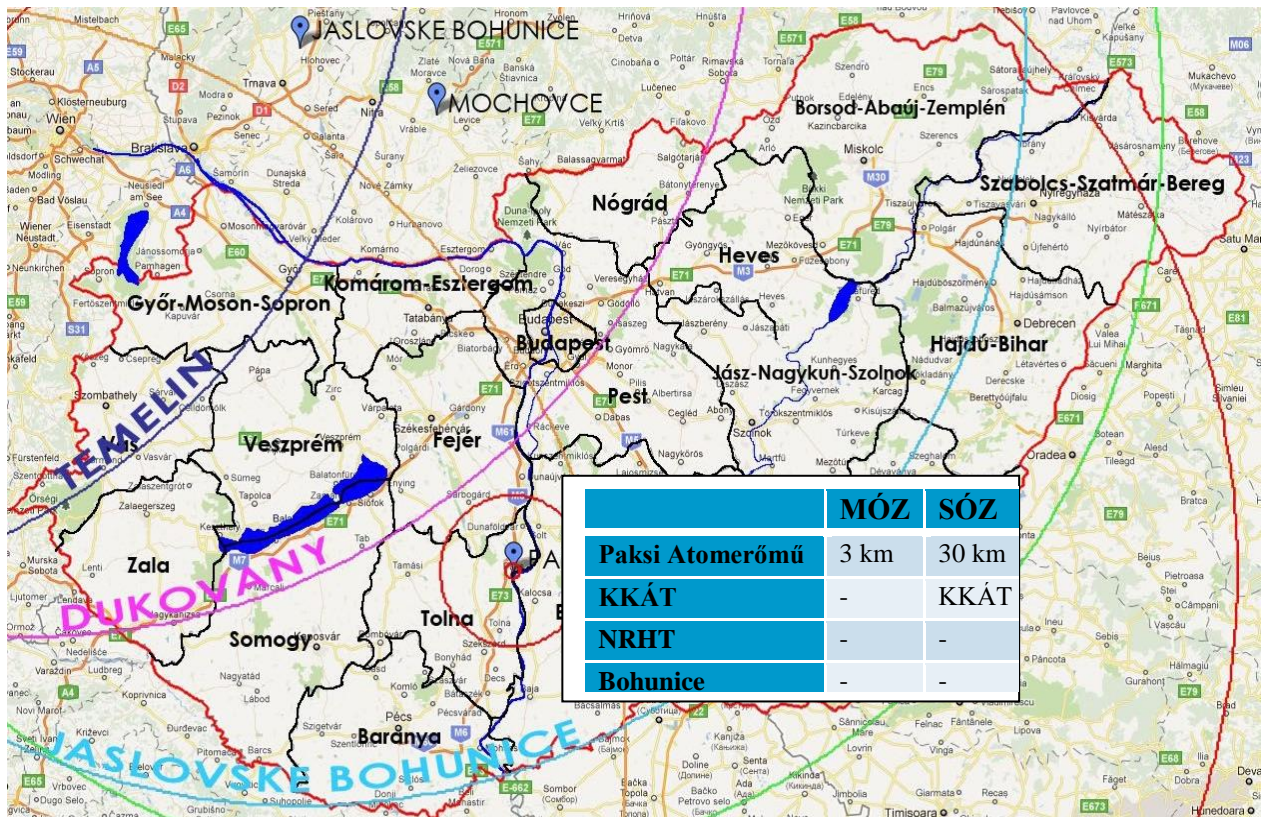
⁷ 167/2010. (V.11.) Korm. rendelet az országos nukleárisbaleset-elhárítási rendszerről 4. §

⁸ 167/2010. (V.11.) Korm. rendelet az országos nukleárisbaleset-elhárítási rendszerről 5. §

⁹ 167/2010. (V.11.) Korm. rendelet az országos nukleárisbaleset-elhárítási rendszerről 1. § (1) bekezdés

központi, ágazati, valamint területi és helyi szervekre. Hazánk nukleáris veszélyeztetettségét és a létesítmények tervezési zónáinak kiterjedését mutatja az 1. sz. ábra.

1. sz. ábra Magyarország nukleárisveszélyeztetettsége, a létesítmények tervezési zónáinak kiterjedése (forrás: OBEIT)

2. AZ ONER FELÉPÍTÉSE, A KÖZREMŰKÖDŐ SZERVEK ÉS SZERVEZETEK

Az ONER központi szervei [5]

Kormány,

Katasztrófavédelmi Koordinációs Tárcaközi Bizottság (KKB),

KKB Tudományos Tanács (KKB TT) szekciója:

KKB TT Nukleárisbaleset-elhárítási Műszaki Tudományos Szekció (NBE MTSZ),

KKB Nemzeti Veszélyhelyzet-kezelési Központ (KKB NVK) és az annak részeként működő:

= KKB Általános Munkacsoport (KKB ÁMCS),

= KKB Lakosság Tájékoztatási Munkacsoport (KKB LATÁCS),

= KKB Nukleárisbaleset-elhárítási Védekezési Munkabizottság (KKB NVM).

Az ONER ágazati szervei [5]

Minisztériumok

Belügyminisztérium (BM),

Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI),

Agrárminisztérium (FM),

Honvédelmi Minisztérium (HM),

Külgazdasági és Külügyminisztérium (KKM),

Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM),

Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM).

Az érintett kormány- és központi hivatalok, önálló szabályozó szervek

Magyar Energia Hivatal (MEH),
Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV),
Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH),
Országos Atomenergia Hivatal (OAH).

A Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek országos parancsnokságai
BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (BM OKF),
Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága (BVOP),
Magyar Honvédség (MH),
Országos Rendőr-főkapitányság (ORFK).

Egyéb szakmai, illetve országos hatáskörrel fölruházott szervek, szervezetek

Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (BMH)

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Nukleáris Technikai Intézet,

MTA Energiatudományi Kutatóközpont (MTA EK),

Magyar Tudományos Akadémia (MTA),

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH),

Országos Közegészségügyi Igazgatóság (OKI),

Országos Mentőszolgálat (OMeSz),

Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ),

Az országos tisztifőorvos szakmai irányításával működő népegészségügyi (sugár-
egészségügyi) feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal

MVM Paksi Atomerőmű Zrt.,

Radioaktív Hulladékokat Kezelő Közhasznú Nonprofit Kft.

Az ONER területi és helyi szervei [5]

Megyei, fővárosi védelmi bizottságok (MVB/FVB),

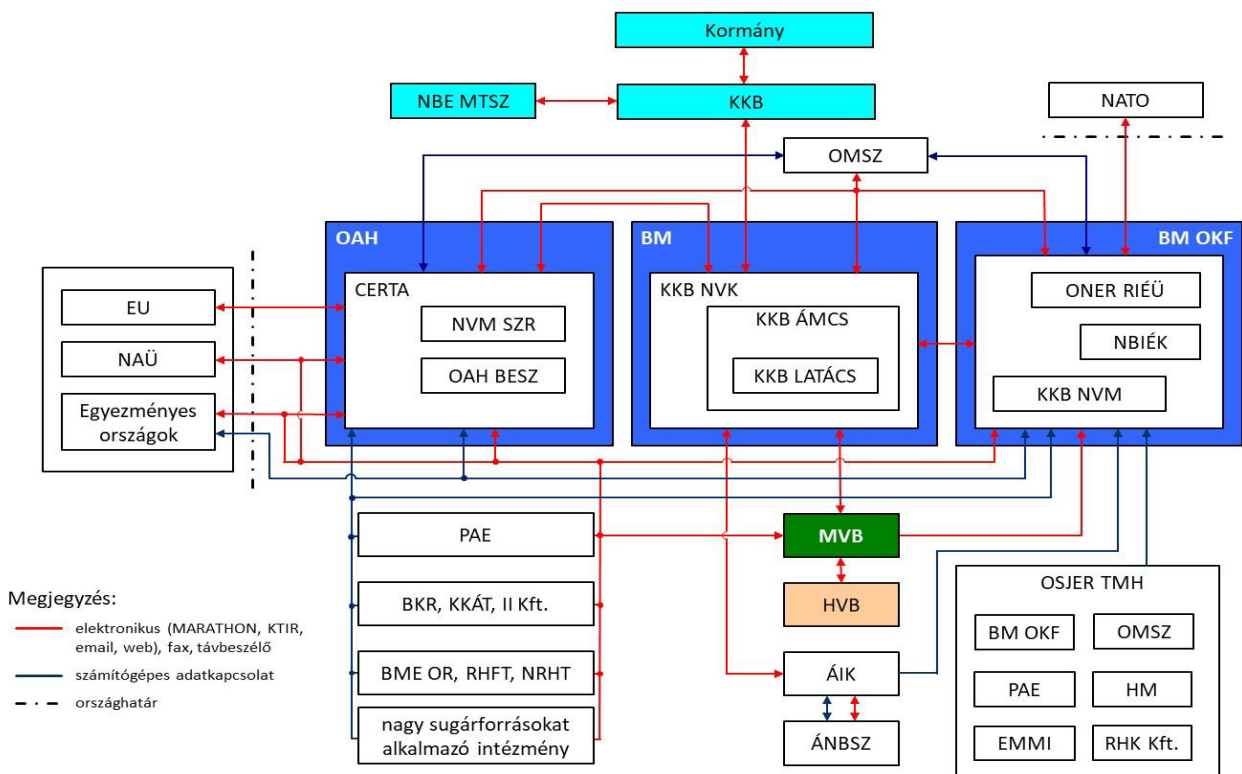
Helyi védelmi bizottságok (HVB),

Polgármesterek, illetve az általuk működtetett szervezetek,

Minisztérium, érintett kormány- és központi hivatal irányításával működő területi szervek,

Rendvédelmi szervek területi és helyi szervei, valamint a NAV közép- és alsó fokú vámszervei.

Az ONER szervek kapcsolatrendszerét mutatja az alábbi 2. sz. ábra.

2. sz. ábra ONER szervek kapcsolatrendszere (forrás: OBEIT)

3. A HONVÉDSÉGI ERŐK-ESZKÖZÖK IGÉNYLÉSE, ALKALMAZÁSA NUKLEÁRIS VESZÉLYETETÉS ESETÉN

Az Alaptörvény kimondja, hogy a Magyar Honvédség közreműködik a katasztrófák megelőzésében, következményeik elhárításában és felszámolásában¹⁰. A honvédelmi törvény rendelkezése szerint a Honvédség fegyverhasználati jog nélkül működik közre a katasztrófavédelemmel összefüggő feladatok végrehajtásában¹¹. A katasztrófavédelmi törvény meghatározza, hogy a védekezést és a következmények felszámolását többek között a Magyar Honvédség bevonásával, illetve közreműködésével kell biztosítani¹². Honvédelmi Miniszteri rendelet¹³ pedig részleteiben szabályozza a tárca ez irányú feladataira létrehozott szervezeti rendjének a Honvédelmi Katasztrófavédelmi Rendszernek (továbbiakban: HKR) a felépítését, feladatait és működési rendjét. [6] [7] [8] [9]

A HKR az országos katasztrófavédelmi rendszer részét képező, a honvédelmi ágazat katasztrófavédelmi feladatainak irányítása, végrehajtása, valamint az országos katasztrófavédelmi feladatokban történő hatékony közreműködés érdekében létrehozott, a Honvédség meglévő képességein alapuló, kijelölt szervezeti elemekből felépülő, ideiglenes szervezet.¹⁴ A HKR kijelölt elemei közreműködnek a katasztrófák károsító hatásai elleni védekezés minden időszakában, így a katasztrófák elleni védekezésre történő felkészülés, a Kat. 3. § 9. pontja szerinti katasztrófaveszély időszakában, a katasztrófák elleni védekezés során, a következmények felszámolásában, a helyreállításban és a nemzetközi katasztrófavédelmi segítségnyújtásban. [9]

---

¹⁰ Alaptörvény 45. cikk (3)

¹¹ 2011. évi CXIII. törvény a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről 36. § (2) a) pontja

¹² 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról 2. § (1) bekezdés

¹³ 3/2005. (VI. 16.) HM rendelet a honvédelmi ágazat katasztrófák elleni védekezésének irányításáról és feladatairól

¹⁴ 3/2005. (VI. 16.) HM rendelet a honvédelmi ágazat katasztrófák elleni védekezésének irányításáról és feladatairól 1/A § a) pontja

A Honvédelmi Katasztrófavédelmi Rendszer működése [9]

A honvédelmi erők kirendelésének általános rendje szerint a katasztrófa típusa szerinti országos hatáskörű irányító szerv, illetve a megyei, fővárosi védelmi bizottság az igénybevételre vonatkozó kérését a KKB-hez, vagy annak operatív munkaszervéhez terjeszti fel. A KKB, vagy annak operatív munkaszerve az igényeket továbbítja az ágazat központi ügyeleti szervének. Amennyiben a kormányzati koordinációs szerv nem kerül összehívásra az igénybevételre vonatkozó kérést közvetlenül az ágazat központi ügyeleti szerve részére kell megküldeni, aki erről haladéktalanul értesíti a Védelmi- és Közigazgatási Csoport (továbbiakban: VKCS) vezetőjét, illetve a Stratégiai Művelet Vezetési Csoport – Katasztrófavédelmi Operatív Törzs (továbbiakban: SMVCS-KOT) parancsnokát. A kirendelésről a honvédelemi miniszter, illetve a Honvéd Vezérkar főnöke (a továbbiakban: HVKF) dönt¹⁵.

A kirendelésre vonatkozó igényt a kezdeményezőnek – a felkészülés érdekében – a KKB-hoz történő felterjesztéssel egyidejűleg az ágazat központi ügyeleti szervének is meg kell küldeni.

Rendkívüli esetben, amennyiben a katasztrófa következtében az élet- és vagyonmentés indokolja az azonnali intézkedést és katonai képességek közreműködését, a védelmi igazgatási, rendvédelmi, vagy az Országos Mentő Szolgálathoz tartozó szervek igénye alapján, illetve ha az ebből adódó kérelem súlyos következménnyel járna, közvetlenül az érintett által felkért katonai szervezet parancsnoka a regionális együttműködés kereteire figyelemmel saját hatáskörben dönt a segítségnyújtásról, melynek során a közreműködés mértéke és jellege nem veszélyeztetheti az adott katonai szervezet alaprendeltetés szerinti feladatellátásának maradéktalan biztosítását, a készenlét fenntartását, a hadrafoghatóság szintjét¹⁶.

Az előző bekezdésben meghatározott kirendelés és feladat végrehajtás jóváhagyását az adott katonai szervezet parancsnoka a tevékenység megkezdésével párhuzamosan a hadművelleti ügyeleti szolgálatok útján, illetve aktivizált HKR esetén a HKR vezetési rendjének megfelelő úton kezdeményezi a HVKF-nél.

¹⁵ 3/2005. (VI. 16.) HM rendelet a honvédelmi ágazat katasztrófák elleni védekezésének irányításáról és feladatairól 20. § (1) bekezdése

¹⁶ 3/2005. (VI. 16.) HM rendelet a honvédelmi ágazat katasztrófák elleni védekezésének irányításáról és feladatairól 21. § (1) bekezdés

A kirendelés szabályai

A HKR elemei katasztrófák bekövetkezésekor, vagy kialakulásuk veszélye esetén kerülnek aktivizálásra. A honvédelmi törvény alapján¹⁷ a Honvédségnek 200 fő 21 napi időtartamot meg nem haladó igénybevételéről a Honvéd Vezérkar főnöke, az ezt meghaladó létszámú vagy időtartamú igénybevételről a honvédelmi miniszter dönt. A 3000 főt meghaladó igénybevételről tájékoztatni kell az Országgyűlést. A katasztrófavédelmi tevékenységet végző katonai erők sem polgári, sem más szerv alárendeltségébe nem kerülnek, irányításuk a HKR vezetési rendje szerint történik. A katasztrófavédelmi munkák helyszínén szakmai feladataikat a helyi védelemvezető határozza meg, a kirendelt erők parancsnokai útján. [7]

A katasztrófavédelmi törvény végrehajtási rendelete¹⁸ pontosan szabályozza azt, hogy a megyei, főváros) védelmi bizottság elnöke hogyan kérheti a Honvédség katasztrófavédelmi célú igénybevételét: „*a kormányzati koordinációs szerv útján, illetve amennyiben az intézkedés késedelme elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel járna, közvetlenül a Magyar Honvédség Központi Ügyelet útján kezdeményezi a Magyar Honvédség védekezésbe történő bevonását, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének egyidejű tájékoztatása mellett.*” [10]

Az ONER-ba kijelölt speciális képességű honvédségi munkacsoportok

1. AMAR Támogató Csoport (AMARTCS);
2. Ágazati Információs Központ (ÁIK);
3. HAVARIA laboratórium (HAVLAB);
4. Atom-, biológiai-, vegyi felderítő csoport (ABVFCS);
5. Atom-, biológiai-, vegyi mentesítő csoport (ABVMCS);
6. Légi sugárfelderítő csoport (LSFCS);
7. Légi sugárfelderítő tiszti járőr (LSTJ);

¹⁷ 2011. évi CXIII. törvény a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről 37. § (3) bekezdése

¹⁸ 234/2011. (XI. 10.) Kormányrendelet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról 9. § (1) d) pontja

A munkacsoportok feladatai

- részvétel a Paksi Atomerőműben bekövetkezett baleset elhárításában,
- részvétel a Paksi Atomerőmű 30 km-es sugarú körzetének földi és légi sugárfelderítésében, a sugárzási viszonyok változásának folyamatos ellenőrzésében,
- részvétel a nukleáris veszélyhelyzet felszámolásába bevont polgári erők sugármentesítésében,
- részvétel a sérültek első orvosi, illetve kórházi ellátásában,
- szükség esetén kompátkelőhelyek berendezése, utak helyreállítása,
- Az AMAR saját állomásainak üzemeltetése.

Magyar Honvédség Görgei Artúr Vegyivédelmi Információs Központ képességei

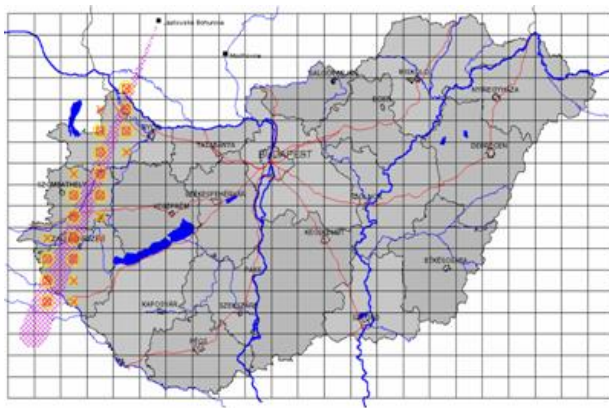
Működtetik az MH Automata Mérő-, és Adatgyűjtő Rendszert (továbbiakban: AMAR), mely alapadatokat biztosít az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Rendszer részére. Jelenleg 38 db telepített állomás, illetve mobil állomások vannak a rendszerükben.

1. sz. fotó AMAR állomás (forrás: GAVIK)

A HKR-ben a honvédelmi Ágazati Információs Központ működtetése, melynek feladata: polgári típusú veszélyhelyzetekben a nemzeti hatóságok és szervezetek tevékenységének támogatása információkkal a kialakult atom, biológiai, vegyvédelmi (továbbiakban: ABV) helyzetről.

4. sz. ábra Terjedés modellezése
GAVIK)

5. sz. ábra Szennyezett terület kijelölése
(forrás: GAVIK)

HAVARIA laboratórium

Összetétele:

- 1 fő vegyészmérnök;
- 2 fő technikus.

Képessége:

- Szilárd, folyékony és légnemű radiotív anyagok helyszíni detektálása;
- Mintavétel, mennyiségi és minőségi analízis.

2. sz. fotó Személyi mentésítés (Készítette: Szerző) 3. sz. fotó Mintavétel (forrás: GAVIK)

MH 93. Petőfi Sándor Vegyivédelmi Zászlóalj

Atom, biológiai, vegyi felderítő csoport

Eszközei (kezelő és kiszolgáló személyzettel - 4 fő):

- 1db VSBTR-80 ABV felderítő harcjármű;
- beépített és hordozható felderítő eszközök.

Képessége:

- 1 figyelő őrs, vagy 1 felderítő járőr;
- sugárfelderítés: 20-25 km útvonal óránként;
- terület-felderítés: 2-2,5 km² óránként.

4.-5. sz. fotó VSBTR-80-al szennyezett terület kijelölése (forrás: MH 93. PS VV-i Zászlóalj)

Atom, biológiai, vegyi mentesítő csoport

Eszközei (kezelő és kiszolgáló személyzettel - 7 fő):

- 1db ABV mentesítő berendezés.

Képessége:

- személyek sugármentesítése: 250 fő/óra;
- technikai eszközök mentesítése: 12-20 db/óra;
- útvonal mentesítése: 1 km óránként.

6. sz. fotó ABV mentesítő berendezés /utánfutóval/ (forrás: MH 93. PS VV-i Zászlóalj)

7. sz. fotó ABV mentesítő berendezés /konténerrel/ (forrás: MH 93. PS VV-i Zászlóalj)

Légi sugárfelderítő tiszti járőr és Légi sugárfelderítő csoport

Összetételük, eszközeik:

- 2 db helikopter személyzettel;
- 2 fő ABV felderítő tiszt;
- légi sugárfelderítő konténer.

Képessége:

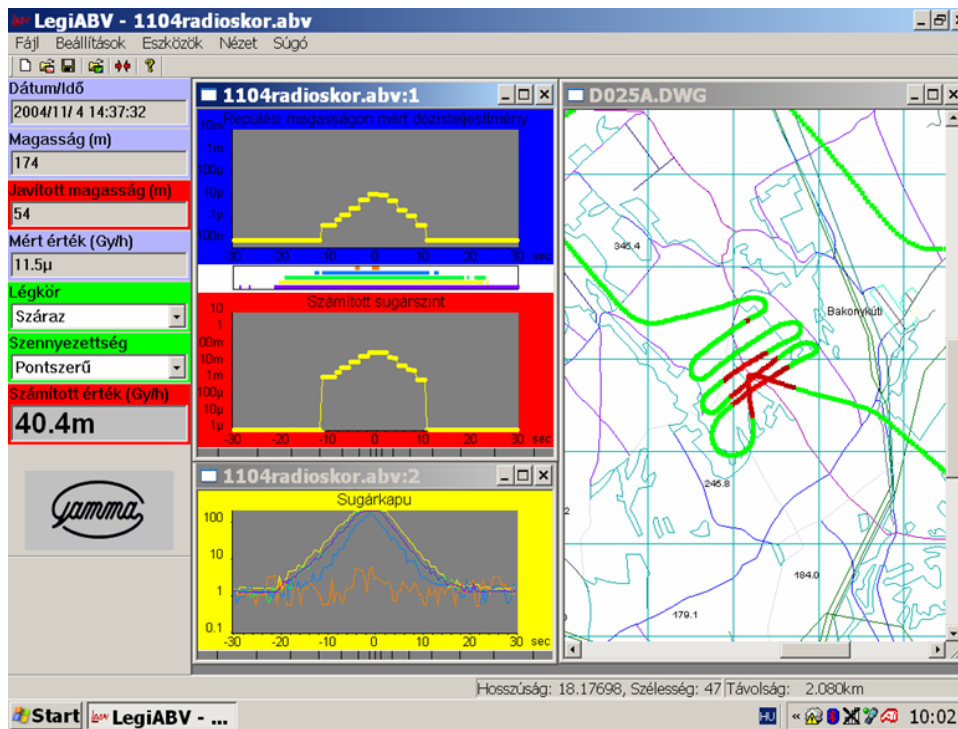
- Terepfelderítés: 150-180 km/óra, 90-150 km²/óra;
- Radioaktív felhő felderítése: 100-120 km/óra, 10-20 km²/óra.

8. sz. fotó Légi sugárfelderítés (forrás: MH ÖHP)

9. sz. fotó Légi sugárfelderítő konténer (forrás: Gamma Műszaki Zrt.)

6. sz. ábra Légi sugárfelderítő rendszer (forrás: Gamma Zrt.)

4. ÖSSZEGZÉS

A hazai nukleárisbaleset-elhárítási rendszer, a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség szabályozása alapján került kialakításra és működését a nemzeti jogszabályok és szervezetszabályozó eszközök biztosítják. A szabályozók szerint kidolgozásra kerültek a baleset-elhárítási intézkedési tervek (BEIT-ek), melyekben részletesen minden szempont figyelembe vételével kidolgozták a nukleáris energia alkalmazója és az ONER-ben résztvevők feladatait. A MH speciális képességeinek felhasználása a HKR-en keresztül valósul meg. A HKR-ben meglévő képességek lehívása nukleárisbaleset-elhárítására a védelmi igazgatás rendszerén keresztül valósul meg. A MH speciális képességei, támogatják és jól kiegészítik az ONER hatékony működését.

Cikkemben a nukleárisbaleset-elhárítás és védekezés nemzetközi és hazai jogi szabályozását és a gyakorlatban történő alkalmazását vizsgáltam, kiemeltem a MH felajánlott speciális képességeinek a bemutatását.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- [1] 1997. évi I. törvény a nukleáris biztonságról a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség keretében Bécsben, 1994. szeptember 20-án létrejött Egyezmény kihirdetéséről <http://www.njt.hu/> letöltés ideje: 2019. 01. 15.
- [2] 1996. évi CXVI törvény az atomenergiáról http://www.oah.hu/web/v3/OAHportal.nsf/web?openagent&menu=04&submenu=4_6 letöltés ideje: 2019. 01. 15.
- [3] 167/2010. (V.11.) Korm. rendelet az országos nukleárisbaleset-elhárítási rendszerről http://www.oah.hu/web/v3/OAHportal.nsf/web?openagent&menu=04&submenu=4_6 letöltés ideje: 2019. 01. 15.
- [4] 1150/2012. (V. 15.) Korm. határozat a Katasztrófavédelmi Koordinációs Tárcaközi Bizottságot létrehozásáról, valamint szervezeti és működési rendjének meghatározásáról <http://www.njt.hu/> letöltés ideje: 2019. 01. 15.
- [5] Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Intézkedési Terv
- [6] Alaptörvény <http://www.njt.hu/> letöltés ideje: 2019. 01. 17.
- [7] 2011. évi CXIII. törvény a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről <http://www.njt.hu/> letöltés ideje: 2019. 01. 15.
- [8] 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról <http://www.njt.hu/> letöltés ideje: 2019. 01. 15.

[9] 3/2005. (VI. 16.) HM rendelet a honvédelmi ágazat katasztrófák elleni védekezésének irányításáról és feladatairól <http://www.njt.hu/> letöltés ideje: 2019. 01. 15.

[10] 234/2011. (XI. 10.) Kormányrendelet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról <http://www.njt.hu/> letöltés ideje: 2019. 01. 17.

Bárdos Zoltán

Fejér Megyei Kormányhivatal Védelmi Bizottság Titkársága

Government Office of Fejér County Secretariat of Defence Committee

bardos.zoltan@katved.gov.hu

<https://orcid.org/0000-0002-3311-6160>